СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Симо Леонов Лазаров
за придобиване на научната и образователна степен „доктор“с кандидат
Петя Стаменова Станчева

по професионално направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство” научна специалност “Музикознание и музикално изкуство”

Тема: “Тенденции в съвременната вокална интерпретация в поп и джаз музиката. Взаимосвързаност и взаимодействие между отделните стилове.”

Дисертацията на тема „Тенденции в съвременната вокална интерпретация в поп и джаз музиката. Взаимосвързаност и взаимодействие между отделните стилове" се състои от 110 страници. Съдържа увод, три глави, заключение, справка за основните приноси, справка за приносния характер на труда, библиография, научни публикации по темата и художествено-творческата дейност.

Дисертационният труд на Петя Станчева разглежда вокалната интерпретация като ключов фактор за артистично себеизразяване и връзка с публиката. В условията на силна конкуренция и все по-прецезирани критерии за звуковата среда, начинът, по който изпълнителят предава емоция, личност и стил, се превръща във визитна картичка на съвременния певец.

Значимостта на изследването има основни акценти:

Докторатката изследва влиянието на вокалната техника — правилно дишане, резонанс, опора — като базисни елементи за изграждане на мощна и въздействаща интерпретация. Тя актуализира анализите чрез примери от водещи изпълнители в поп и джаз за да демонстрира стиловото разно-образие и динамика и съприкосновението между жанровете; Докторатката изследва скат пеенето чрез структура и функции на сричковите комбинации, разкриващи вокалните стратегии на класиците в джаза.

Значимостта на изследването може да се разгледа в три направления:

1. Теоретична: Дисертацията проследява тенденциите и трансформациите във вокалното поведение на съвременните поп и джаз изпълнители, предлагайки систематизирана визия за тяхната еволюция.
2. Практическа: Резултатите формират педагогическа рамка, която подпомага развитието на вокалното образование и индивидуалната интерпретация на студенти по поп и джаз пеене.

3. Актуална: В баланса между изграждане на професионализъм и адаптация към динамичните социални и технологични промени в музикалната индустрия, изследването предлага модели и препоръки, които подпомагат качественото представяне на младите изпълнители.

Докторантката експонира темата, основните проблеми, и значимостта на изследването, като подчертава неговата теоретична и приложна стойност.

Дисертационният труд на Петя Станчева е структуриран ясно и последователно, в съответствие с изискванията към научно-изследователски разработки. Изследването е организирано в три тематични глави, всяка от които има добре изведена вътрешна логика и аргументация.

Аналитичният апарат е адекватен, подходът – критичен, и съдържанието е поднесено на достъпен, но същевременно научен език. Анализът на основни умения при вокалните изпълнения при различните стилове е направен с фундаментално сравнение. аналитично се разглеждат и водещите фактори свързани със стила и съдържанието на композицията и възприятието, което прави слушателя по-активен в определянето на идеята и целта на композицията. Особеностите на мелодията, хармонията са добре подчертани.

Докторантката фокусира вниманието към примери, при които изпълнителското начало е в правилната посока. Аналитичният подход на изследваната материя обосновава целите и задачите в дисертационния труд. Сравнителният анализ помага за ясното дефиниране на стила на изпълнение, хармонията, ритъма, мелодичната структура и интерпретацията.

Функцията на музикално-изпълнителската драматургия като основна и интересна тема отвеждат джаза към най-добрия му период на разцвета и в контеста на изява на световно известните изпълнители. Музикалната драматургия за всеки стил изцяло произтича от съдържанието и формата на композицията. На базата на изпълнителската техника, чрез която е възможно да се постигнат интересни звукови нюанси – талива, каквото големите изпълнители прилагат в своите изпълнения. Това, което придава изследователска тежест е задълбоченото изследване на докторантката в анализа за формирането на специфични стилови особености.

Методологичният подход в дисертационния труд е интер-дисциплинарен**,** съчетаващ теоретичен, аналитичен и емпиричен елемент. Петя Станчева умело използва инструменти на методологията за изследване свързани с: Анализ и синтез при обработката на вокално-педагогическата и музикологична литература; Сравнителен анализ между различни стилови подходи във вокалната интерпретация; Емпиричен подход**,** базиран на дългогодишен професионален опит като вокален педагог и изпълнител.

Това дава възможност изводите в труда да бъдат едновременно теоретично обосновани и практически валидни. Съществен принос на методологично ниво е интегрирането на практическия педагогически опит в академично изследване, при което наблюденията върху работата с ученици и студенти са използвани като източник на значима информация.

Дисертационният труд има редица научни и практически приноси, които могат да бъдат систематизирани в следните основни направления:

1. Научният принос се състои във формулиране и задълбочен анализ на тенденции във вокалната интерпретация в съвременната поп и джаз музика. Проследява се взаимодействието между стиловете и въздействието им върху изграждането на интерпретацията. Извежда се структурата и функциите на скат пеенето чрез конкретни примери от водещи изпълнители. Подчертава се ролята на вокалната техника и звукоизвличането като предпоставка за интерпретационна свобода.

2. Приложният принос е свързан с: Практическа рамка за изграждане на индивидуална интерпретация, приложима в педагогическата работа с млади певци; Модел за аналитично изучаване на скат фразеология чрез сричков анализ – подход с потенциал за разширено приложение в обучението по джаз пеене; Утвърждаване на необходимостта от между стилова гъвкавост и ориентация към съвременната звукова среда при подготовката на вокални изпълнители.

Приносите на труда са значими и отразяват както задълбочеността на изследването, така и неговата практическа стойност за съвременното вокално изпълнение и образование.

Като се имат предвид горепосочините аргументи считам, че Петя Станчева изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство” научна специалност “Музикознание и музикално изкуство” по Закона за развитие на академичния състав на Република България и предлагам на почитаемото научно жури тя да й бъде присъдена.

14.07.2025 г.

/проф.д-р Симо Лазаров/